

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Kundgörelser.

Den som åstundar et par wakra wagns-hästar, castanie-brunatill färgen, med swarta extremiteter, den ene i hjerde och den andre i sjette året, 9 och et halft qwarter höga och 12 och et halft qwarter långa, fria från sel och odygder, kan sig där om anmäla, och få vidare underättelse, hos Hr. Majoren och Riddaren von Quillfeldt.

Wid Medewi blifwer i år förste bruns-tersminen den 27 Maji, andre den 28 Junii, tredje den 28 Julii. Trenne bord inrättas därstädes; och äger hwar frihet, at låta teckna sig för hwilketdera, som behagas. Man får och hemta mat för en eller flera personer, och så många rätter, som åstundas. Gröna saker, kylningar och dylik förnödenhet skal ej saknas, och matredningen sker med all grantagenhet. Sång-kåder lofwäs och, som förstås; jämte rid-hästar och åker-redskap. Watten får ej hemtas utan afgift. Om detta och hwad mera kunna Bruns-gästerna correspondera med Inspektoren, Hinric Wallberg på Medewi.

Fem stycken marmor-slisar äro förkomne wid Ängelsta kyrkan härstädes: närmare underrättelse åstundas på trycket.

Hos Herr Wittau, boende wid Reparebanen, finnas til billigaste pris nyligen ankomne bergöstron.

Rättelse.

Uti förra wecko-bladet, s. 96, r. 3: står Anfarström, läs Anfarcreuts.

* * * *

Göteborgska
Magasinet.

Lördagen, den 3 April 1762.

Utdrag af et bref, daterat Christinåhamn den 12 Martii 1762.*

Marknaden härstädes är nu gjord, och efter löfte har jag härmed den äran at berätta, huru den aflupet.

Sedan Berzel-coursen dessa åren bortåt regelat järn-prisen, och den samme nu wid marknaden blifwet högre än i förra fastingen, war wålingen af Järn-ägare, som icke förmodade, at i proportion af denna förhöjning, äfwen winna förhöjning i järn-prisen. De gjorde sig och där om all möda, och trodde sig hafwa därtill så mycket större skäl, som sparnemålen war dyr, och rågen gånge från 8 til 9 plåtar tunnan: dess utan woro kol och tack-järn äfwen upstegrade. Men icke desto mindre hade säljare och köpare denna gången icke enahanda uträkning. En stor Gulmågigtig, som efter wänligheten infan sig i denne marknad, gjorde wäl hwarshanda före-

* Detta är kommet från god och säker hand.

förestälningar til Götheborgs Handlande, at gå in uti högre pris, än förledet är; men desse tycktes hafwa föresatt sig, at icke göra något inköp af järn, om icke prisen kunde bringas något under förra årets. Jag hade tillfälle, at höra skäl len å bägge sidor. Den förres förnämsta skäl war Weyel-coursens högd; en sak, som bellegeligen förmentes icke kunna så hastigt härfvas, at ju de Handlande desförinnan kunde därå profitera wid försälgningen af deras nu inköpande järn.

De sednares skäl åter woro dessa: at järn-prisen utom Sverige woro mera fallande, än stigande: at krigs-anden i Angeland ökade penningsbristen därstädes, och fölgagtelligen verkade trögare affättning: at de Handlande af förledet äro uphandling hade både på wägen i Götheborg, och wid lastage-platsarne, så mycket järn ligande sig på händerne, at det kunde wara nog til et helt års utsköpning: at af hwad de nu inköpte, skulle för det efterblefne järnets myckenhet, knappast en fjerdedel i år, och det öfriga icke för, än efter 1 Geller i 8 månader, komma samme Handlande til utsköpning, och fölgagtelligen deras penningar wara dem alltför länge utur händerna: at de på nu warande höge Weyel-cours ej kunde eller borde göra någon uträkning; helst owist wore, huru den kunde förhålla sig et annat år, då de kommo först at nytja större delen af det nu inköpande järnet: så mycket mer som man bör både önska och hoppas, at en förwäntad

fred

fred, och Rikssens Höglöflige Ständers ofelbara, det är, wisa förfatningar, skola omsider göra ändå på denna fördräfweliga Landsplågan: at samme Handlande wille åtminstone för egen del frias från den mistanken, som skulle de genom ständigt ingångne alltför höga järn-pris kanske wid magt hålla den höge kursen: at et stigande pris på stång-järnet, i deras tycke, mera skadar än gagnar Bruks-ägarnes hufwud; så wida tack-järn, kol och forlöner, jämte hufwud ägdomarne, stegras i proportion därå, men kunna icke, när stång-järns-priset framdeles faller, åter igen med lätthet nedbringas: at Bruks-ägarnes för-tjenst ändå wore anseelig, och nyttigare för dem, at så småningen nedsätta, än jämt och samt upjaga järn-priset; på det at bakslaget, som en gång ofelbart kommer, icke måtte på alla sidor blifwa för mycket drygt och kånbart; hwarföre mer nämnde Rådsmän heldre, än at wid så äfwenlyrlig belågenhet ingå uti så höga järn-pris, wille förskjuta sine wanlige Contrahenter penningar, emot ränta til 6 procent om året, och emot taga järnet til försälgnings emot wanlig provision, då winsten eller förlusten skulle blifwa Bruks-ägarnes egen, och således ingen ånger köpt, ingen förlågen. Men sådana tilbud wille desse sednare icke antaga. Eljest hördes ibland de Handlande en merendels almän klagan därå öfwer, at ju högre järnet blifwet betalt i dessa åren, ju wårre och wårdslösare har det blifwet smid; hwilket hindrar affättningen, och, så

D 2

wida

wida det af wederbörande icke ändras, försättes järnet utomrikes aldeles i miss-credit.

Af så olika tankesätt, hwarifrån ingen å sin sida wille wika, fölgde i denne marknads et nog olika järn-pris. Förenämde Fulmäktig stöt för stajärn=contractet til 106 Dal. R:mt pr. Skerd för ordinärt platt stång-järn på Christinahammns wäg, och således til 3 Daler R:mt högre än i förtledet år. Det förmentes, at sedan isen war således bruten, skulle flere köpare följa efter; men som det icke skedd, och man hörjat med högre pris än i förra året, kom samme fulmäktige Storhandlare, at inlåta sig uti inköp af 40000 Skerd, mestadelen gröfre järn och schampluner, och desse sednare, dels öfwerstigande, dels ock lika med prisen för år 1761. Nyförmade de quantum utgör, som bekant är, hälften af alt, hwad i Wärmeländska Bergslagen plågas tilwerkas, och i fastingen bortskäpas. Det öfverriga tillföll Götheborgs Handlande til et någorlunda jämlat pris, nämligen öfwer hufwud af råtkna, för de platta sorterne och sju ottondedelens tums fyrkantige, til 101 Daler R:mt i Wenersborg, hwilket gör 99 Daler R:mt på Christinahammns wäg för Skerd, och således 4 Daler R:mt ringare än i förtledet år, men för de gröfre sorterne eller schamplunerne imellan 92 och 95 Daler R:mt i Wenersborg.

Sådant är förloppet af järn-handelen i denne marknads. Jag lemnar til min Herre och flere, at däröfwer ytra mogne tankar. Skal en hög
och

och städse stigande Wexel=cours uprätthålla så dryga järn-pris, och gifwa den eller dem, som så ansenliga partier upköpt, en dragelig förtienst; är ju tandet i gemen at beklaga. Men sker åter i coursen den ändring, hwarefter många tusende sucka, och bemålte quantum skal säljas, som det kan; så blifwer förlusten nog kånbar, i fall den på annat ställe icke får affkrifwas. På en sådan händelse kunna de Handlande snart undersäljas, och hwad påföljder det wil hafwa för Bergslagen, är onödigt, at widlyftigt omröra.

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgske Wexel=coursen.

Onsdagen, den 24 Martii.

London	- -	78 $\frac{1}{2}$	- -	Dal. R:mt.
Amsterdam	(inga Trassenter)			
Hamburg	- -	75	- -	M: R:mt.

Den 25 Martii mot aftonen ankom til Wärsberg Herr Landshöfdingen Silfwerföld, och reste därifrån den 29. Wid bågge tillfällen blef han af Borgeliga Cavalleriet ledsagad, och af Magistraten tillika med Presterskapet i Staden
lyck

lyckönskad. Borgerskapet til fot war upstått uppå Torget; och alla anstalter utmärkte den wördnad, som orten bår för sin nykomne Höfdinge. Mera framdeles.

Spannemålen är nu dyr i Götheborg, och rågen näpligen til fångs: om han finnes, kostar tunnan 22 Dal. Smt, om icke mer. Bakarne hafwa på Krono-Magasinet fadt et lån af 150 tunnor. Man förebår flera ordsaker til en så oförmodad förlågenhet; de fleste tro sig finna dem igen uti brännewins-öfwerflödet, och allmogens owilja, at mot wåre gamle Banco-sedlat förbytra en så redbar wara, som spannemålen owedersågeligen är. På korn och malt är ingen brist ännu. Man hoppas ock, at med öppet watten få ny hymnighet af råg, och tillika skållgare pris.

Ankommen är Skepparen Magnus Widgren ifrån St. Ubes med salt.

Helsingör. Den 1 Januarii gingo härige nom Skepparne Cornelis Janson ifrån St. Ubes til Stockholm med salt, Jacob Hydeman ifrån Stockholm til Amsterdam med tjåra. Den 15 Februarii, Petter Hoffgård ifrån Malmö til Warberg med malt. Den 1 Martii, Jonas Inlander ifrån Stockholm til Havre de Grace med tjåra. Den 4 dito, Elias Nilsson och Swen Swensson ifrån Warberg til Köpenhamn med strandat gods. Den 9 dito, Christian Mejer ifrån Stockholm til Götheborg med tjåra. Den 11 dito, Christian Hening ifrån Stockholm til Lisabon med järn. Den 22 dito, Isaac

Isac Kammecker ifrån Stockholm til Medelhafwet med järn, Jacob Wittenhagen ifrån Wiga til Hamburg med råg. Den 25 dito, Jöns Nyberg ifrån Uddewalla til Dansig med sill.

Små Kyrko-tidningar.

Fröken Caissa Kruse är nyligen på Råda Herregård, uti hög ålder, afliden.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 26 til den fiste Martii födde 1 Goffe och 2 Slickobarn: Wigde Borgaren Olof Allström och Wigan Catharina Swensdotter: Döde Tunnebindaren Torsten Janssons Hustru af feber, Brandtwakts-karlen Simon Larsson, efter et olyckeligt fall, samt 1 Slickobarn af slag.

I Tyska Församlingen dödt 1 barn: Wigde Mästaren Israel Elmquist, och Enkan Ingeborg Norman.

I Kronhus Församlingen födde 3 barn: Döde Corporals Hustrun, Ellika Berg, 70 år gammal, af feber och 1 barn af slag.

Rundgörelser.

Som högstsälige Konung Carl den Ellostes nådigst utfärdade Sköde-Bref under den 31 Julii 1690 för framledne Amiralitets-Artilleries Capitainen, Gustaf Granatenslykt, icke är uti familiens, utan genom händelse kommet i Majjorens och Riddarens af Kongl. Swårds Orden, Herr Samuel Jägerhjelmns händer; så warder sådant

sådant härmed almänneligen kundgjort, at den berättigade må kunna sjelf eller genom ombud återbekomma högstbemålde Sköde-Bref.

Föreståndarne wid sjuk- och begravnings-cassan härstädes gifwa tillkänna, at förste qwartals-dagen blifwer näste måndagen efter Påsk-helgen: och som cassan redan kommet uti det stånd, at hon kan understödja sine sjuke, blifwer efter denne qwartals-dagen ingen antagen därwid, som är öfwer fyratio år, enligt sjerde Reglens innehåll: tillika anmodas hwar och en, at betala qwartals-penningarne med nyare sedlar.

En sferding insaltad botten-lay af alrabåsta sorten är til salu: närmare underrättelse gifwes där Magasinet tryckes.

En grå kappa, jänte et Spanskt rör med messings dobsko utan knapp, äro lemnade på något ställe, och ästundas tillbaka. Underrättelse om ägaren gifwes mundteligen.

En wäl tapiserad kammare, med tilhöriga meubler, kan hyras hos Buntmakaren Enerot.

På samma ställe står en nymodig Fruntimmers-bureau til salu, med marmor-skifwa och prächtigaste beslag, förgylt och faconerad, korteligen gjord i Stockholm.

En Chaise är til salu hos Sadelmakaren Anders Edberg.

Den 22 dennes sfer Tofste dragningen af Hospitals-Lotteriet; desförinnan kunna Lotterköpas hos Herr Elsefer Bagge.

* * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 10 April 1762.

Om Prester.

Nå jag för någon tid såg en ansökning emot Presterskapet i en af Sveriges provinser, nekade jag icke, at mit sinne därpå oroades; men när jag betänkte, under hwad för en mild och rättwis Öfwerhet wi lefwe, och hwad försäkningar hwar och en i alla stånd har, at blifwa skyddad wid sina wälfångna rättigheter, blef mit sinne lungt igen.

Jag började då, at tänka något mer på Prester, än tilföre: och om jag ej såsom Prest altförmycket bedrager mig, så tror jag at de äro omistelige personer; at deras Ambete är oumbärligt; och at de måste skaffas och underhållas, ehwad det ock kostar.

Alla Nationers exempel bestyrka, hwad jag sagt, och en Stat kan äfwen så litet underhållas utan Prester, som utan religion.

Jag nekade icke, at många folkslag hafwa skäl, at anse sine Prester för helige bedragare; men

¶

om